

ถาม-ตอบ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน

พ.ศ. 2547

แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2552

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2547”

ถาม ระเบียบนี้เรียกว่า

ตอบ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2547

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ถาม ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อใด

ตอบ ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2535

(2) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537

(3) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2538

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดๆ ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ถาม ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบใด

ตอบ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2535 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2538

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“อาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับคัดเลือกจากเวทีประชาคมหมู่บ้านให้ปฏิบัติงานอาสาสมัครในหมู่บ้านหนึ่ง เรียกชื่อย่อว่า “อช.”

“ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า อาสาพัฒนาชุมชนที่ได้รับคัดเลือกจากเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ปฏิบัติงานอาสาสมัครในฐานะผู้นำของอาสาพัฒนาชุมชนในตำบลหนึ่ง เรียกชื่อย่อว่า “ผู้นำอช.”

“งวดปฏิบัติงาน” หมายความว่า รอบระยะเวลาสามเดือนในการปฏิบัติงานของอาสาพัฒนาชุมชน ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม และสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน รวม 4 งวดต่อปี

“เงินค่าตอบแทน” หมายความว่า เงินที่กรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้ตั้งงบประมาณเพื่อจ่ายให้ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนตามจำนวนอัตราที่ได้รับจากสำนักงบประมาณ

“เวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า เวทีพูดคุยของอาสาพัฒนาชุมชนที่พัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้อาสาพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้าน

ในตำบล โดยมาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เพื่อประชุมพูดคุย ทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาหมู่บ้านร่วมกัน และใช้มติเสียงข้างมากในเวทีเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก และถอดถอนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

ถาม ในระเบียบนี้ “อาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า
ตอบ บุคคลที่ได้รับคัดเลือกจากเวทีประชาคมหมู่บ้านให้ปฏิบัติงานอาสาสมัครในหมู่บ้านหนึ่ง เรียกชื่อย่อว่า “อช.”

ถาม ในระเบียบนี้ “ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า
ตอบ อาสาพัฒนาชุมชนที่ได้รับคัดเลือกจากเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ปฏิบัติงานอาสาสมัครในฐานะผู้นำของอาสาพัฒนาชุมชนในตำบลหนึ่ง เรียกชื่อย่อว่า “ผู้นำ อช.”

ถาม ในระเบียบนี้ “งวดปฏิบัติงาน” หมายความว่า
ตอบ รอบระยะเวลาสามเดือนในการปฏิบัติงานของอาสาพัฒนาชุมชน ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม และสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน รวม 4 งวดต่อปี

ถาม ในระเบียบนี้ “เงินค่าตอบแทน” หมายความว่า
ตอบ เงินที่กรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้ตั้งงบประมาณเพื่อจ่ายให้ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนตามจำนวนอัตราที่ได้รับจากสำนักงบประมาณ

ถาม ในระเบียบนี้ “เวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า

ตอบ เวทีพูดคุยของอาสาพัฒนาชุมชนที่พัฒนากรผู้รับผิดชอบ ตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้อาสาพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้านในตำบล โดยมาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เพื่อประชุมพูดคุย ทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนข้อมูล

ข้อ 6 ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทุกระดับส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสเป็น อช. ในหมู่บ้าน หรือผู้นำอช. ในระดับตำบลของตนโดยสมัครใจ

ถาม เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทุกระดับส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสในเรื่องใด

ตอบ โอกาสเป็น อช. ในหมู่บ้าน หรือผู้นำอช. ในระดับตำบลของตน

ข้อ 7 ให้จัดฝึกอบรม ปฐมนิเทศ หรือประชุมสัมมนา อช. และผู้นำ อช. เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ถาม เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพให้ทำอย่างไร

ตอบ จัดฝึกอบรม ปฐมนิเทศ หรือประชุมสัมมนา อช. และผู้นำ อช.

ข้อ 8 ให้กรมการพัฒนาชุมชน เผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับการอาสาพัฒนาชุมชนและประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ถาม กรมการพัฒนาชุมชน เผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับเรื่องใด ทั้ง

ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ตอบ การอาสาพัฒนาชุมชนและประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 9 ให้พัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบลประสานงานให้คณะกรรมการหมู่บ้าน จัดเวทีประชาคมเพื่อคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามข้อ 10 เป็น อช. หมู่บ้านละไม่น้อยกว่าสี่คน โดยให้คำนึงถึงจำนวนชาย หญิง ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ถาม คัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติ เป็น อช. หมู่บ้านละกี่คน
ตอบ ไม่น้อยกว่าสี่คน

ข้อ 11 ให้พัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้มีการจัดเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้านในตำบล เพื่อคัดเลือกกันเองเป็นผู้นำ อช. ตำบลละสองคน เป็นชายหนึ่งคน หญิงหนึ่งคน

ถาม ในการคัดเลือกกันเองเป็นผู้นำ อช. ตำบลละสองคน เป็นชายหนึ่งคน หญิงหนึ่งคนให้ทำอย่างไร

ตอบ จัดเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้านในตำบล

ข้อ 12 ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเสนอรายชื่อ อช. และผู้นำ อช. ที่ได้รับคัดเลือกตามข้อ 9 และข้อ 11 ให้นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งตามลำดับ

ถาม ผู้ใดเสนอรายชื่อ อช. และผู้นำ อช. ที่ได้รับคัดเลือกตามข้อ 9 และข้อ 11 ให้นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งตามลำดับ

ตอบ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ 13 ให้ อช. และผู้นำ อช. อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสี่ปี และเมื่อปฏิบัติงานครบวาระแล้วอาจได้รับคัดเลือกให้ปฏิบัติงานต่อไปได้อีก

ถาม อช. และผู้นำ อช. อยู่ในตำแหน่งได้กี่ปี
ตอบ คราวละสี่ปี

ข้อ 14 นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี จะพิจารณาให้ อช. และผู้นำ อช. ออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) ขาดคุณสมบัติ หรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามข้อ 10
- (2) ตาย
- (3) ลาออก
- (4) ไปเสียจากหมู่บ้านหรือตำบลที่ตนปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกันเกิน หกเดือน
- (5) คณะกรรมการหมู่บ้าน หรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติ ให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมา ซึ่งความเสื่อมเสียประโยชน์ของหมู่บ้านหรือตำบล แล้วนำมติ เสนอเวทีประชาคมหมู่บ้าน หรือเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน แล้วแต่กรณี ให้ความเห็นชอบ

ถาม นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดจะพิจารณาให้ อช. และ ผู้นำ อช. ออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระด้วยเหตุใด
ตอบ -ขาดคุณสมบัติ หรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามข้อ 10

- ตาย
- ลาออก
- ไปเสียจากหมู่บ้านหรือตำบลที่ตนปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกันเกินหกเดือน
- คณะกรรมการหมู่บ้าน หรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่าจะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียประโยชน์ของหมู่บ้านหรือตำบล

ข้อ 15 ในกรณีที่ อช. หรือ ผู้นำ อช. พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและมีวาระการปฏิบัติงานเหลืออยู่มากกว่าเก้าสิบวัน ให้ดำเนินการคัดเลือกขึ้นใหม่แทนคนเก่า ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ 9 และข้อ 11 และให้ผู้ที่ได้รับคัดเลือกอยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน

ถาม กรณีที่ อช. หรือ ผู้นำ อช. พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและมีวาระการปฏิบัติงานเหลืออยู่มากกว่าเก้าสิบวันให้ทำอย่างไรต่อไป

ตอบ ดำเนินการคัดเลือกขึ้นใหม่แทนคนเก่า และให้ผู้ที่ได้รับคัดเลือกอยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ 16 อช. มีหน้าที่ปฏิบัติงานในหมู่บ้านที่ได้รับคัดเลือกดังนี้

(1) กระตุ้นให้องค์กรประชาชน รู้สภาพปัญหาของหมู่บ้านและสามารถวางแผนงานเพื่อแก้ไขปัญหาได้เองรวมถึงการกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักช่วยตนเอง และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ริเริ่มและสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนา โดยเป็นที่ปรึกษา กลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มอาสาสมัครตลอดจนองค์กรประชาชน และกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ

- (3) ช่วยเหลือ สนับสนุน การดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน
- (4) เป็นผู้ประสานงานระหว่างองค์กรประชาชนกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือเอกชนอื่นๆ
- (5) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่เวทีประชาคม คณะกรรมการหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลหรือทางราชการมอบหมาย

ถาม อช. มีหน้าที่ใดในการปฏิบัติงานในหมู่บ้านที่ได้รับคัดเลือก

ตอบ -กระตุ้นให้องค์กรประชาชน รู้สภาพปัญหาของหมู่บ้านและสามารถวางแผนงานเพื่อแก้ไขปัญหาได้เอง

- ริเริ่มและสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนา โดยเป็นที่ปรึกษากลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มอาสาสมัคร
- ช่วยเหลือ สนับสนุน การดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน
- เป็นผู้ประสานงานระหว่างองค์กรประชาชนกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือเอกชนอื่นๆ
- ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่เวทีประชาคม คณะกรรมการหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลหรือทางราชการมอบหมาย

ข้อ 17 ผู้นำ อช. มีหน้าที่ปฏิบัติงานในตำบลที่ได้รับคัดเลือก ดังนี้

- (1) มีหน้าที่ตามข้อ 16
- (2) เป็นผู้ประสานงานระหว่าง อช. ในตำบล
- (3) เป็นผู้แทนของอาสาพัฒนาชุมชนในกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ถาม ผู้นำ อช. มีหน้าที่ปฏิบัติงานใดในตำบลที่ได้รับคัดเลือก

ตอบ -มีหน้าที่ตามข้อ 16 เป็นผู้ประสานงานระหว่าง อช. ในตำบล และเป็นผู้แทนของอาสาพัฒนาชุมชนในกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ 18 อำเภोजัดให้มีการประชุม ผู้นำ อช. เป็นประจำทุกสิ้นงวดปฏิบัติงาน เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงาน และวางแผนการดำเนินงาน โดยผู้นำ อช. อาจได้รับเงินค่าตอบแทนคนละ 500 บาทต่องวด

หลักเกณฑ์การประชุมผู้นำ อช. ประจำทุกสิ้นงวดปฏิบัติงาน เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานและวางแผนการดำเนินงานและการจ่ายเงินค่าตอบแทนให้เป็นไปตามที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

ถาม การประชุม ผู้นำ อช. โดยผู้นำ อช. ได้รับเงินค่าตอบแทนคนละเท่าไร

ตอบ คนละ 500 บาทต่องวด

ถาม หลักเกณฑ์การประชุมผู้นำ อช. ประจำทุกสิ้นงวดปฏิบัติงานเป็นไปตามใด

ตอบ ตามที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

ข้อ 19 รูปแบบเครื่องหมาย เข็มเชิดชูเกียรติ และบัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชนและผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนให้เป็นไปตามแบบท้ายระเบียบนี้ โดยนายอำเภอหรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชนและผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัวผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน

ถาม ผู้ใดเป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัวผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน

ตอบ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

ข้อ 20 การรายงานผลการปฏิบัติงานของอาสาพัฒนาชุมชน และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนให้เป็นไปตามแบบรายงานที่กรมการ พัฒนาชุมชนกำหนด

ถาม การรายงานผลการปฏิบัติงานของอาสาพัฒนาชุมชนและ ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนให้เป็นไปตามใด

ตอบ แบบรายงานที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

ข้อ 21 ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้

ถาม ผู้ใดรักษาการตามระเบียบนี้

ตอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทย